

Gör Det Själv



SVÅRIGHETSGRAD:

När du har skapat ett plant underlag av glespanel så är det lättare att sätta upp skivor än att få ett putsat tak med sprickor snyggt igen.

TIDSÅTGÅNG:

3–5 dagar för cirka 20 m².

PRISBILD:

Cirka 200 kr per m².

Arbetet underlättas en hel del om du hyr eller lånar en enkel ställning på hjul. Då slipper du klättra upp och ner på en stege.



[efter]

Ett snyggt och slätt tak med stuckatur i hörnen. Och det kommer inte att spricka!



Lättmonterat gipstak

Har du tröttnat på att laga det gamla innertaket?
Sätt då upp gipsskivor! Det går lätt om du använder
en ny typ av skiva med fyra spackelkanter.

Vanliga gipsskivor har två spackelkanter. Det är långsidorna som har försänkts för att man ska få plats för spackelmassan som skapar osynliga skarvar. Men kortsidorna är inte försänkta, så det måste du ordna själv med hobbykniven. Men det blir inte alltid så bra och då syns skarvarna.

Om du i stället väljer en skiva med spackelkanter hela vägen runt, slipper du fasa med kniven. Det innebär också att arbetet går snabbare för det är mycket lättare att spackla breda, fasade kanter. Ett extra plus är att skarvarna blir starka.

Skivorna har samma storlek som de mest populära och är 90 cm breda och

240 cm höga. De är en smula dyrare än vanliga skivor, men jobbet går snabbare och resultatet blir snyggare.

Här sätter vi upp de nya skivorna med fyra fasade kanter under ett putsat innertak. För att få en helt plan yta att fästa dem på monterar vi först glespanel av hyvlade brädor i putstaket.

Hållbar lösning

Gipsskivorna ger dig ett helt plant innertak som aldrig spricker. Lösningen är mycket hållbar och arbetet går lättare och dammar mindre än om du först skulle fullspackla putsen, slipa och sätta upp glasfiberväv.

På långsidan är de kartongklädda kanterna fasade.

På kortsidan går inte kartongen runt kanten, men skivorna har försetts med en fasad kant.

Vi använder de nya skivorna med fasade kanter hela vägen runt. Då går det både snabbt och lätt att spackla och få ett plant tak.

Förberedelser

Om det gamla putsade taket har försetts med masonitskivor, panel eller en annan beklädnad så ska den först tas bort. Här är det masonitskivor och när de har tagits bort ser man det gamla putsade taket, som förstås är sprucket, fyllt med små hål och skadat.

Ovanför den gamla putsen finns en glespanel och det är den som skruvarna ska få fästa i när det nya plana underlaget av hyvlade brädor sätts upp. Men putsen behöver inte tas bort.



1 Skivorna rivs rätt lätt ner om du sticker in en kofot mellan dem och taket och drar neråt. Längs sidorna sitter det här en stuckatur och den låter vi sitta kvar.



2 Det gamla taket är fullt av skador i form av sprickor och hål. Det finns ingen anledning att fylla igen hålen eller spackla över dem. Hela taket kommer ju att försvinna bakom gipsskivorna.

Sätt upp glespanel

För att få ett helt plant underlag – och det är gamla putsade tak sällan – sätts en glespanel upp av hyvlade brädor. De fästs med 5 x 60 mm skruvar i den glespanel som finns ovanför putsen.

Det kan gå med sågade brädor men hyvlade brädor gör det lättare att få taket plant. Först sätts en rad brädor hela vägen runt längs väggarna och sedan sätts brädor längs med rummet på var 30:e cm (från kant till kant).

Eftersom spackelkanten ska skäras bort från de skivor som sätts närmast väggarna placeras den första brädan 75 cm från väggen.



1 Börja med att skruva brädor i taket längs väggarna. Hela vägen runt.

TIPS: Ev. skevheter i taket kan elimineras med hjälp av masonit och tjärpapp mellan brädorna och taket. Skruva i så fall alltid igenom pappen eller masoniten.



2 Mät från väggen till kanten på den första brädan. Här ska det vara 75 cm. Markera kanten med en pil.

VIKTIGT! Kontrollmät bredden på taket så att du inte tvingas avsluta med en för smal remsa av en gipsskiva.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

- 12,5 mm gipsskivor, 90 x 240 cm (Knaufdanogips, Surface Board)
- 30 mm gipsskruvar (gips på trä)
- Gipsspackelmasa
- Armeringstejp
- Akrylfogmasa
- 22 x 95 mm hyvlade brädor
- 5 x 60 mm skruvar (för montering av brädorna i taket)

Specialverktyg

- Skivlyft (hyrs)
- Ev. gipsskrudragare
- Ev. gipsvinkel
- Ev. ställning (hyrs)



3 Håll en bräda mot märket och skruva fast den i taket. Mitten av brädan sitter nu 80 cm från väggen, och en skiva blir 80 cm när spackelkanten längs ena sidan har skurits bort.



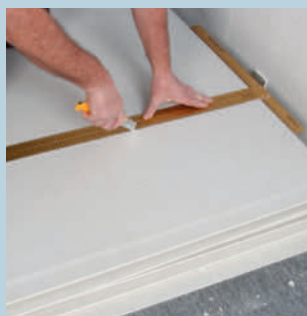
4 Mät från denna första bräda och sätt ettärke på var 30:e cm tvärs över rummet. Mät på flera ställen på brädan. Skruva fast brädorna och kolla att de sitter vågrätt och plant med övriga brädor.

Så här skär du gipsskivorna på rätt sätt

Skivorna kan skäras längs ställinjal, men **det är bäst att använda en gipsvinkel**. Då skär du nämligen alltid vinkelrätt mot kanten.

På Internet och i broschyrer visas ofta att du kan skära baksidan av skivan med en hobbykniv när skivan har brutits. Det kan gå bra men risken är stor att kartongen trasas sönder och gipsskivans styrka försämras.

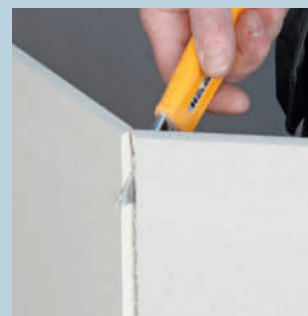
Här visar vi det allra bästa sättet att skära gipsskivor på.



Skär igenom kartongen på framsidan med en hobbykniv. Skär längs gipsvinkel eller ställinjal. Det ger bäst resultat.



Res skivan så den vilar på kanten medan du trycker knäet mot baksidan vid spåret. Då bryts skivan och du kan bocka den.



Skär nu igenom kartongen på baksidan med en vass hobbykniv, så trasas inte kartongen sönder.

Sätt upp skivorna

Det finns ingen anledning att sätta upp en ångspärr om det finns ytterligare en våning ovanför. Ångspärren är aktuell endast om det finns en oisolerad vind ovanför bjälklaget.

Innan den första skivan sätts upp gör du klokt i att hyra en skivlyft (skivhiss). Den kostar 200–250 kr per dygn och underlättar arbetet otroligt mycket.

Det är bäst att börja med den första raden hela skivor och när den är på plats kan du lätt mäta avståndet från kanten till väggen och skära till de skivor som ska sitta närmast väggen.

Skivorna fästs med 30 mm gipsskruvar i brädorna på var 20:e cm.



2 Nu sätts gipsskivan fast under brädorna med sex skruvar, en i varje hörn och två på mitten. När det är gjort sitter skivan fast så att skivlyften kan flyttas och resten av skruvarna dras i.



1 Den första raden hela skivor lyfts på plats. Skivorna längs väggen ska skäras men det väntar du med tills de hela skivorna har monterats. Placera kanten mitt på brädorna.



3 Springan längs väggen tätas med akrylfogmassa. Den ska pressas in ordentligt så att fogen verkligen fylls. Fördelarna med akrylfogmassan är att den är flexibel och övermålningsbar.

Ny stuckatur

Innertaket sänks knappt 5 cm när du sätter upp gipsskivor på detta sätt och det innebär att ev. stuckatur försvinner ovanför skivorna. Men du kan köpa **ny stuckatur av cellplast** och limma fast under gipsskivorna. Sådan stuckatur finns i flera utföranden och mönster. De är lätt att såga till och limmas lätt fast på gipsskivorna.

Ytan på stuckatur av cellplast är mjuk och därför rätt ömtålig, men det har ju ingen betydelse när den sitter takt där man inte kommer åt den.



Stuckaturen sågas lätt med fintandad såg i en geringslåda.



Till montering används stuckaturlim eller monteringslim. Tryck fast stuckaturen.

Spackling



1 Fäst armeringstejp över alla skarvar. Bandet fäster lätt men måste tryckas fast. Börja med kortsidorna för där är fördjupningen störst. Fortsätt sedan med långsidorna. Försök sätta tejpens så att den hamnar mitt i varje skarv.



2 Pressa fast rikligt med spackel i skarvarna. När du har lagt på massan håller du spackeln tvärs över skarven och drar samtidigt som du pressar. Fyll en halv till en meter i sänder innan överskottsmassan dras av.



3 Ta bort överflödigt spackel med en bred och styv spackel. När massan har torkat spacklar du en gång till och när även denna massa har torkat är det dags att slipa – inte tidigare. Nu har du ett slätt tak som kan grundas och målas.